

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/33/2017
Identifikačné číslo spisu:	8106010606
Dátum vydania rozhodnutia:	08.01.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8106010606.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Pavla Farkaša, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku 8. januára 2019, v trestnej veci obvineného T. D. st. a spol. pre trestný čin porušovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 148c ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a iné, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6 T 64/2006, o dovolaniach obvinených T. D. st., T. D. ml. a S. U. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 7. decembra 2016, sp. zn. 7 To 4/2016, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovuje, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo 7. decembra 2016, sp. zn. 7 To 4/2016 a rozsudkom Okresného súdu Prešov z 21. septembra 2015, sp. zn. 6 T 64/2004, a v konaní, ktoré im predchádzalo, pri zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 88 ods. 3 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005, § 319 Tr. por. v neprospech obvinených T. D., nar. XX. F. XXXX, T. D., nar. XX. I. XXXX a S. U., nar. XX. F. XXXX.

II. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 7. decembra 2016, sp. zn. 7 To 4/2016 s a zrušuje.

III. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. s a zrušuje aj rozsudok Okresného súdu Prešov z 21. septembra 2015, sp. zn. 6 T 64/2016, ako aj ďalšie rozhodnutia, na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

IV. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Prešov sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov rozsudkom z 21. septembra 2015, sp. zn. 6T 64/2006, obvinených 1/ T. D. st., 2/ T. D. ml., 3/ S. U., 4/ E. J., 5/ C. J. ml. a 6/ K. T. uznal za vinných z trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 1, 4 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Tr. zák.“), v jednočinnom súbehu s trestným činom porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru v zmysle § 148c ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák. a legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zák., na skutkovom základe, že

ako členovia organizovanej skupiny, ktorá vznikla na základe ich spolčenia v úmysle páchania trestnej činnosti a zabezpečenia si finančného príjmu, najmenej od začiatku decembra 2004 až do 12. septembra 2005 nezisteným spôsobom zabezpečovali postupne značné množstvo cigariet opatrených ukrajinskými kolkovými známkami, ktoré v nezistenom čase boli nelegálne dovezené na územie Slovenskej republiky, tieto dočasne prechovávali v mieste svojho trvalého bydliska alebo na iných miestach a následne ich odpredávali na území Prešovského a Košického kraja tak, že obž. T. D. st. a T. D. ml. preberali uvedené cigarety od nestotožnenej osoby a následne ich dodávali doposiaľ nestotožneným odberateľom, ako aj obžalovaným S. U., K. T., E. J., C. J. ml., pričom za uvedené obdobie distribuovali cigarety v objeme 516.960 ks, kde celkový colný dlh predstavuje sumu 1.313.823,- Sk (43.610,- eur).

Obvineným D. st., D. ml., U., J., J. ml. a T. súd zhodne v zmysle §§ 124 ods. 4, 35 ods. 1, 58 ods. 1 písm. a/, 59 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnné tresty odňatia slobody dvadsaťštyri mesiacov, ktorých výkon podmienčne odložil na určenú skúšobnú dobu dva roky.

V zmysle § 55 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. uložil trest prepadnutia vecí - cigarety BENSON HEDGER 200 kusov, BOND 1 200 kusov, BOSS 99 600 kusov, BOSS CLASSIC 216 800 kusov, BOSS LIGHT 128 540 kusov, CAMEL 2 600 kusov, DAVIDOFF LIGHT 120 kusov, KING LIGHT 180 kusov, MARLBORO 200 kusov, MARLBORO LIGHT 200 kusov, MORE 4 020 kusov, MORE LIGHT 2 600 kusov, NEXT 140 kusov, PARAMOUNT 47 400 kusov, PRIMA 180 kusov, PRIMA LJUKS 980 kusov, SAINT GEORGE 10 200 kusov, SUPER KINGS 1 800 kusov.

II. Podľa § 285 písm. c/ Tr. por. obžalovaných 7/ C. J., st., 8/ O. T., 9/ A. D., 10/ N. C. a 11/ K. K. oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov, sp. zn. 1 Pv 1120/2005, podanej 11. júla 2006 pre trestný čin porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 1, 4 Tr. zák., v jednočinnom súbehu s trestným činom porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru v zmysle § 148c ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák. a trestným činom legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zák., na skutkovom základe, že:

ako členovia organizovanej skupiny, ktorá vznikla na základe ich spolčenia v úmysle páchania trestnej činnosti a zabezpečenia si finančného príjmu, najmenej od začiatku decembra 2004 až do 12. septembra 2005 nezisteným spôsobom zabezpečovali postupne značné množstvo cigariet opatrených ukrajinskými kolkovými známkami, ktoré v nezistenom čase boli nelegálne dovezené na územie Slovenskej republiky, tieto dočasne prechovávali v mieste svojho trvalého bydliska alebo na iných miestach a následne ich odpredávali na území Prešovského a Košického kraja a to tak, že obž. T. D. st., A. D. a T. D. ml. preberali uvedené cigarety od nestotožnenej osoby a následne ich dodávali doposiaľ nestotožneným odberateľom, ako aj obžalovaným S. U., K. T., O. T. a títo pritom cigarety dodávali obž. N. C., pričom každý z obžalovaných prostredníctvom ďalších nestotožnených osôb takto získané cigarety dodávali obž. K. U., proti ktorému bolo trestné stíhanie vylúčené na samostatné konanie na Vojenskú obvodnú prokuratúru pod ČVS: PPZZ-44/BOOK-V-1-05 a tento zabezpečoval ich ďalší rozvoz prostredníctvom obž. K. K. na osobných motorových vozidlách, pričom za uvedené obdobie distribuovali cigarety, ktorých celkový colný dlh predstavuje sumu 1.317.982,- Sk (43.746,- eur), pričom bolo nepochybne preukázané, že obž. K. T. 18. júla 2005 asi o 17.00 hod v obci T., okres K., vo dvore rodinného domu č. XXX prevzal od nestotožnenej osoby 5.450 krabičiek cigariet zn. Boss, Paramount, Morte, ktoré boli opatrené ukrajinskými kolkovými známkami, ktorých colný dlh predstavuje sumu 275.483,- Sk (9.144,36 eura),

pretože nebolo preukázané, že spáchali skutok, pre ktorý boli stíhaní.

Podľa § 73 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. uložil zhabanie vecí - cigarety BOSS červené 1 000 kusov a BOSS zlaté 600 kusov.

Krajský súd v Prešove na odvolanie D. st., D. ml., U., J. a okresného prokurátora rozsudkom zo 7. decembra 2016, sp. zn. 7 To 4/2016, rozhodol tak, že v zmysle §§ 321 ods. 1 písm. d/, 2 Tr. por. prvostupňové rozhodnutie zrušil v časti, týkajúcej sa K. K.. Na základe §§ 322 ods. 3, 285 písm. b/ Tr. por. K. oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov, sp. zn. 1 Pv 1120/2005, podanej 11. júla 2006 pre trestný čin porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 1, 4 Tr. zák., v jednočinnom súbehu s trestným činom porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru v zmysle § 148c ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák. a trestným činom legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zák., na vyššie vyjadrenom skutkovom základe, lebo skutok nie je trestným činom. V intenciách § 319 Tr. por. odvolania D. st., D. ml., J., U. a okresného prokurátora voči obžalovaným J. st., T., D. a C. zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie D. st. a D. ml., z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a i/ Tr. por. Poukázali na to, že boli obvinení uznesením vyšetrovateľa 5. septembra 2005. Okresný súd Prešov ich rozsudkom zo 16. mája 2012 oslobodil spod obžaloby, čo presvedčivo zdôvodnil aj tým, že podľa § 88 ods. 3 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 sa príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky musí vydať písomne a odôvodniť, príkazy považoval za nelegálne v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2006, sp. zn. I. ÚS 274/2005. Záznamy telekomunikačnej prevádzky v konaní podľa § 2 ods. 12 Tr. por. nehodnotil, v oslobodzujúcom rozsudku sa vysporiadal s prechovávaním tabakových výrobkov v zmysle Nariadenia rady EHS č. 918/83 z 28. marca 1983, a to čl. 46 až 49 o možnosti dovozu 200 ks tabakových výrobkov jedným cestujúcim bez dovozných ciel. Obvinení tak mohli legálne nadobudnúť cigarety s ukrajinskými známkami v rámci bezcolného limitu alebo ako dar. Odvolací súd v zrušovacom rozhodnutí vyslovil záver o viazanosti právoplatným rozhodnutím iného súdu. Prvostupňový súd viazaný právnym názorom krajského súdu rozsudkom z 21. septembra 2015, sp. zn. 6T 64/2006, dovolateľov uznal za vinných z trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 1, 4 Tr. zák. a iné. Súd pri ustálení skutkového stavu prihliadal na zistenia zo záznamov o telekomunikačnej prevádzke. Účasť na trestnej činnosti dovolateľov mal preukázanú aj záznamom telekomunikačnej prevádzky z čísla, ktoré užívali. V súvislosti s držbou (skladovaním) tabakových výrobkov považoval súd za preukázané, že cigarety sami nepreviezli z územia Ukrajiny v rámci bezcolného limitu, neboli im darované, žiaden z obžalovaných nemal oprávnenie skladovať tieto cigarety na Slovensku ako prevádzkovateľ podniku na výrobu tabakových výrobkov či daňového skladu. Argumentácia súdu je v rozpore s odôvodnením oslobodzujúceho rozsudku o možnosti obmedzeného bezcolného dovozu. S poukazom na nález ústavného súdu opätovne vytkli založenie viny na neodôvodnenom súhlase na odpočúvanie telefonických hovorov, v ktorom absentuje materiálne, skutkové odôvodnenie. Súhlas súdu a na podklade tohto získané prepisy hovorov sú nezákonnými dôkazmi, a to už ich vydaním. Zákonnosť získania dôkazu súdy skúmajú z úradnej povinnosti. Namietli neobjasnenie spáchania trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou v zmysle § 124 ods. 1, 4 Tr. zák., pretože absentuje dôkaz o porušení zákazu alebo obmedzenia pri dovoze alebo vývoze, ktorý môže spáchať osoba usvedčená priamo na štátnej hranici. Neexistuje ani dôkaz o prevode príjmu či majetku z trestného činu obvinenými, zodpovedajúci legalizácii príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ani držba majetku z trestného činu. Nemohli sa dopustiť ani trestného činu porušovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru v zmysle § 148c ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák., lebo v čase skutku takýto čin spáchala len osoba, uvádzajúca tovar do obehu v rozpore so zákonom. Až s účinnosťou od 1. januára 2005 došlo k postihovaniu držby, a teda skladovania cigariet neokolkovaných slovenskou štátnou známkou (napr. rozsudok najvyššieho súdu z 21. septembra 2000, sp. zn. 3 Tz 16/200). Cigarety zaistené pri domovej prehliadke u D. boli na Slovensko dovezené legálne, v rámci bezcolného limitu podľa § 216 ods. 1 písm. a/ colného zákona č. 238/2001 Z. z., po 1. máji 2004 v zmysle čl. 45 ods. 2 písm. b/, 46 ods. 1 písm. a/ nariadenia rady EHS č. 918/83. Skladovanie, preprava či manipulácia s tovarom dovezeným v rámci bezcolného limitu nie je porušením zákona. Takéto cigarety nemuseli byť označené kontrolnou páskou, čo zodpovedá stanovisku Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky z 18. decembra 2002, podľa ktorého sa povolenie nevzťahuje na dovoz cigariet v

drobných zásielkach neobchodného tovaru. Skôr činným súdom vytkol nepreukázanie zákonných znakov organizovanej skupiny. Prvostupňový rozsudok považoval i za zmätočný, všeobecný. Súd konštatoval, že J. st., T., D., C. a K. oslobodil spod obžaloby, lebo neboli užívateľmi odpočúvaných staníc a nemožno bez ďalšieho uzatvoriť, že niektorý z nich je komunikujúcou osobou. Neobstojí preto tvrdenie, že obvinených z trestnej činnosti usvedčuje komunikácia medzi nimi a inými osobami, neusvedčoval ich žiaden svedok, ktorý by od nich kupoval alebo preberal cigarety. Odvolací súd prepisy telekomunikačnej prevádzky považuje len za podklad dokresľujúci pravdivosť skutkových zistení súdu prvého stupňa na podklade iných, v konaní zistených dôkazov. Pri domových prehliadkach sa našlo značné množstvo cigariet opatrených ukrajinskými kolkovými známkami. Odvolaciemu súdu vytkli výklad, podľa ktorého vymedzenie skutku od decembra 2014 do 12. septembra 2005, za stavu, kedy prechovávanie tovaru bez kontrolných známk, pások a iných opatrení je trestné až od 1. januára 2005, nebolo celkom správne, tiež konštatáciu podľa ktorej podstatná časť skutku bola spáchaná v období, kedy prechovávanie takéhoto tovaru bolo trestné, nešlo však o chybu vyžadujúcu si zmenu inak správnych skutkových okolností. Výklad krajského súdu považovali za rozporný s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Aj po 1. januári 2005 nemožno bez ďalšieho každé skladovanie tabakových výrobkov bez slovenskej kontrolnej známky považovať za trestný čin v zmysle § 148c Tr. zák. Žiaden dôkaz nepreukazuje, že práve dovolatelia uskutočnili hovory z telefonických staníc, ktoré boli na nich registrované, pričom v konaní im nebola odobratá hlasová vzorka. Ide o úmyselné činy a v konaní však nebola preukázaná subjektívna ani objektívna stránka skutkovej podstaty. Prieťahy v konaní, kedy od vznesenia obvinenia uplynulo 9,5 roka, v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu a rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 236/2011 zo 16. júna 2011, poukazujúcim na čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zakladajú dôvod na zastavenie konania. Colníci v rámci bezcolného limitu na hraničnom priechode z Ukrajiny v dovoze nevydávajú žiaden doklad o prepustení 200 ks cigariet, od 1. mája 2004 je Slovensko členským štátom Európskej únie, pohyb osôb medzi členskými štátmi prebieha bez colných vyhlásení. Občan si tak môže kúpiť pre vlastnú potrebu cigarety v Maďarsku s rôznou kontrolnou známkou, dovezené cigarety však nemá komu prihlásiť, pretože od 1. mája 2004 sú colnice s týmito štátmi zrušené. Dovolatelia okrem skladovania s cigaretami inak nenakladali, cigarety nadobudli na užitie pre vlastnú potrebu v rámci bezcolného limitu. Navrhli vysloviť porušenia zákona a zrušenie napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia súdu prvého stupňa s tým, aby najvyšší súd vrátil vec na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Okresný prokurátor sa vyjadril tak, že skutok považuje za správne právne posúdený a dôkazy vykonané zákonným spôsobom. K skutku došlo v roku 2005, odvolávanie sa na rozhodnutia ústavného súdu či iné rozhodnutia vydané po spáchaní skutku považoval za retroaktívne, OČTK a súd v konaní postupovali podľa platných a účinných rozhodnutí. Podnet na podanie dovolania navrhol podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť.

U. podal dovolanie z dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por. Argumentáciu založil na tom, že rozsudkom Okresného súdu Prešov zo 16. mája 2012, sp. zn. 6 T 64/2006, bol v plnom rozsahu oslobodený spod obžaloby z trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 1, 4 Tr. zák. a iné, pretože nebolo preukázané, že sa stal stíhaný skutok. Súd v rozhodnutí poukázal na nezákonnosť príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Novým rozsudkom prvostupňového súdu, vydanom po zrušovanom uznesení krajského súdu bol uznaný za vinného. Skutkov kladených mu za vinu sa nedopustil. Je rodinným priateľom D., boli v kontakte, niekoľkokrát mu nakúpili potraviny na Ukrajine. Mech, veci a iné výrazy, použité v telefonickom kontakte sa týkali legálneho tovaru v rámci jeho podnikateľských aktivít, nezmieňoval sa o cigaretách ako je to interpretované v rozsudku. Použité slová boli vytrhnuté z kontextu alebo ich mohol prostredníctvom jeho mobilu vysloviť niekto iný a navodiť zdanie nelegálneho obchodu s cigaretami. Jeho hlas nebol v konaní stotožnený. Pri domovej prehliadke a cestných kontrolách z Nižného Nemeckého do Čaklova cigarety zistené neboli, žiaden zo svedkov a spoluobžalovaných ho v súvislosti s cigaretami nespomenul. Ak by mal niečo s trestnou činnosťou, v jeho mobile by sa našli kontakty na tieto osoby. Samotný rozhovor nepostačuje na usvedčenie z takéhoto zločinu. Neexistuje tu spätná väzba komu a koľko cigariet mal distribuovať. Neexistuje dôkaz usvedčujúci ho zo spáchaných skutkov. Zastupovanie obhajcom nezaručuje, že nebolo zásadne porušené právo na obhajobu, ak z dokazovania

plynú nepreskúmateľné a zmätočné závery. Výtkol skutočnosť, že osoba, u ktorej sa našli cigarety, K. K., bol spod obžaloby oslobodený, pretože skutok nie je trestným činom, pričom mu stačilo povedať, že zadržané cigarety kúpil od neznámej osoby na trhu na sídlisku pri obchodnom dome Centrum v Prešove a chcel ich použiť pre vlastnú potrebu. Podľa zápisnice o obhliadke miesta činu na parkovisku pred obytným blokom na Ul. K. R. č. XX v N. sa za vozidlom zn. Lancia Debra nachádzalo igelitové vrece čiernej farby s obsahom 5 kartónov cigariet BOSS Lights a 3 kartóny cigariet zn. BOSS Classic. S poukazom na nepatrný stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť sa nejednalo o trestný čin. Súd pritom vychádzal len z jeho vyjadrenia, napriek tomu, že u U. absentuje akýkoľvek materiálny znak trestného činu po objektívnej aj subjektívnej stránke. Vina je založená iba na telefonických hovoroch. Nebolo zistené od koho mal dovolateľ brať cigarety a aké množstvo ani osoba, ktorej mal cigarety predat', žiaden distribútor, konečný spotrebiteľ, svedok, dôkaz od spoluobžalovaných. Uznesenie o vznesení obvinenia z 9. mája 2005 považoval za zmätočné a nepreskúmateľné pre veľké množstvo neznámych dôkazov, ktoré nie sú konštatované ani v rozsudkoch. Dôkazná situácia odôvodňovala zastavenie konania. Súd sa nevysporiadali so všetkými okolnosťami dôležitými pre rozhodnutie, rozhodnutia založili na nezákonných dôkazoch. Navrhol vysloviť, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon, rozhodnutie krajského súdu zrušiť, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce a súdu prikázať, aby vo veci opätovne konal.

Okresný prokurátor sa vyjadril, že U. v dovolaní nekonkretizoval zásadné porušenie práva na obhajobu, keďže obvinený mal obhajcu a s týmto sa mohol radiť počas celého konania. V súvislosti s dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a i/ Tr. por. konštatoval, že skutok bol správne posúdený, dôkazy vykonané zákonným spôsobom. Existoval dostatok iných dôkazov, svedčiacich o protiprávnom konaní dovolateľa. Navrhol dovolanie obvineného podľa § 393 ods. 1 Tr. por. zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému rozhodnutiu je prípustné, bolo podané oprávnenými osobami, v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§§ 368 ods. 1, 2 písm. h/, 566 ods. 3, 369 ods. 2 písm. b/, 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Splňa podmienky podľa § 371 ods. 4 Tr. por. a § 373 ods. 1, 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je dôvod na postup podľa § 382 Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť ako prejav stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Dovolanie je preto určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávných nedostatkov, ktoré by svojím charakterom mohli mať vplyv na konanie a jeho procesný výsledok a ktoré je potom potrebné odstrániť. Dovolací súd je pri náprave uvedených nedostatkov v zásade až poslednou inštanciou, čo znamená, že preskúmava nedostatky, ktoré boli preskúmané už odvolacím súdom a neboli ním napravené, prípadne ním boli spôsobené. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky [§ 371 ods. 1 (veta prvá) Tr. por. a contrario, pokiaľ nejde o zákonné výnimky uvedené v tomto ustanovení] a povinnosť namietať niektoré dovolacie dôvody najneskôr v odvolacom konaní (ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbrani medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a zásada práva na obhajobu je upravená aj v § 2 ods. 9 Tr. por. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli objasnené všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, aby páchatel' bol odsúdený len za to, čo spáchal. Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé konanie, a preto jeho porušenie je aj dôvodom na podanie dovolania (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Zákon pre uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé porušenie práva na obhajobu).

Dovolatelia v dovolaní namietali, že im nebola odobratá hlasová vzorka na stotožnenie, či boli skutočne osobami, ktorých komunikácia bola zachytená a zaznamenaná na základe príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v zmysle § 88 ods. 2 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy OČTK alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva v zmysle § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver OČTK alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., vyjadrujúcu zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Súd vykonávajúci dokazovanie vo veci čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný ani návrhmi strán či ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numeratur). Ďalšie námietky v rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinení v zásade nešpecifikovali.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. prítomný nebol.

K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné poznamenať, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti najvyšší súd už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Potom logicky z toho vyplýva, že v rámci tohto dovolacieho dôvodu možno úspešne uplatňovať aj nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov, ale len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces môže dôjsť len vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Na podklade konštatovaného vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holandsku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al -Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Podľa čl. 22 ústavy

ods. 1 listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

ods. 2 nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí alebo zasielaných poštou alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

V zmysle čl. 8 Dohovoru

ods. 1 každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

ods. 2 štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu, predchádzaniu nepokojov a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

V zmysle § 88 ods. 3 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005, príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností sa musí vydať písomne a odôvodniť, a to osobitne na každú účastnícku stanicu. Súčasne v ňom musí byť určená osoba, ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností týka, a doba, po ktorú sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností vykonávať. Doba odpočúvania a záznamu nesmie trvať dlhšie ako šesť mesiacov. Túto dobu môže predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca predĺžiť vždy na dobu ďalších šesť mesiacov. S príkazom sa nakladá ako s utajovanou skutočnosťou. Odpočúvania a záznam telekomunikačných činností robia príslušné orgány Policajného zboru.

Legalita zásahu do práva na súkromie znamená, že štát môže do práva na súkromie zasiahnuť iba na základe zákona. Preto v rámci legality zásahu sa skúma či k nemu došlo v súlade s platnými právnymi predpismi, pričom sa prihliada aj na to, či právny predpis bol verejne publikovaný, a teda dostupný a či jeho následky boli predvídateľné. Skúma sa teda aj kvalita zákonnej úpravy, ktorá je základom zásahu do práva na súkromie.

Legitímnosť zásahu do práva na súkromie vyplýva z čl. 8 ods. 2 Dohovoru a znamená, že do práva na súkromie možno zasiahnuť len vtedy, keď je to v záujme štátu z dôvodov ochrany národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojov a zločinnosti, v záujme spoločnosti z dôvodu ochrany zdravia a morálky, zabezpečenia hospodárskeho blahobytu krajiny a v záujme jednotlivcov z dôvodu ochrany ich práv a slobôd.

Napokon proporционаlnosť zásahu znamená, že k zásahu možno prikrôčiť len vtedy, keď je to nevyhnutné (sledovaný cieľ nemožno dosiahnuť miernejšími prostriedkami) a iba v duchu požiadaviek kladených na demokratickú spoločnosť vyznačujúcu sa pluralizmom, toleranciou a voľným duchom.

Dovolatelia v rámci tohto dovolacieho dôvodu zhodne namietali skutočnosť, že súd založil rozhodnutie na záznamoch telekomunikačnej prevádzky, vydaných podľa § 88 ods. 3 Tr. por. v znení do 31. decembra 2015, vydaných na základe neodôvodnených príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Okresný súd sa na základe viazanosti pokynom krajského súdu odmietol zaoberať tým, či príkazy na záznam telekomunikačnej prevádzky boli zákonným spôsobom odôvodnené, lebo krajský súd v uznesení z 25. júna 2014, sp. zn. 7 To 37/2012, vyslovil názor, že odvolací súd nie je oprávnený hodnotiť zákonnosť právoplatného rozhodnutia iného súdu z hľadiska kvality jeho odôvodnenia, pokiaľ takéto rozhodnutie nebolo zákonným spôsobom zrušené, opačný výklad by bol v rozpore s § 9 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd sa naopak, stotožňuje s názorom okresného súdu, ktorý sa v rozhodnutí zo 16. mája 2012, sp. zn. 6 T 64/2006, zaoberal dôvodnosťou príkazov, s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2006, sp. zn. I. ÚS 274/2005. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí v súvislosti s vydaním príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností vydaných v zmysle § 88 ods. 2 Tr. por. v znení do 31. decembra 2015 skonštatoval, že „nemožno mať pochybnosti, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností má formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia. Vydanie právoplatného príkazu má dva následky, jednak je možné vo vymedzenom rozsahu uskutočňovať odpočúvanie telefonických rozhovorov a odpočúvaním telefonických rozhovorov uskutočnených na základe príkazu získať dôkazy použiteľné na preukázanie rozhodujúcich skutočností, riešených v trestnom konaní. Osoba, ktorej telefonický hovor bol odpočúvaný, musí mať možnosť obrany voči samotnému faktu zásahu do jeho práva na súkromie, ale aj proti použitiu odpočúvanej

komunikácie ako dôkazu v trestnom konaní. Vzhľadom na to, že opravný prostriedok voči príkazu nie je prípustný, dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom... Odlíšná je situácia v súvislosti so skutočnosťou, že na základe príkazu odpočúvaný telefonický hovor sa môže stať dôkazným prostriedkom v trestnom konaní. Dotknutá osoba, ktorej rozhovor bol takto odpočúvaný, môže v trestnom konaní pred súdom namietat' nezákonnosť odpočúvania a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť odpočúvaného rozhovoru ako dôkazu. Môže však tak urobiť len pri súčasnom splnení dvoch podmienok: trestná vec musí dospieť do štádia súdneho konania a dotknutá osoba musí byť stranou v trestnom konaní, či už ako obžalovaná ako poškodená... Z ustanovenia § 88 ods. 3 prvej vety Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 vyplýva, že príkaz sa musí vydať písomne a odôvodniť, a to osobitne na každú účastnícku stanicu. Nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že príkaz musí byť odôvodnený v každom prípade, je tomu tak preto, že hoci ide o závažný zásah do základného práva, dotknuté osoby nemajú možnosť podať opravný prostriedok a o vydaní príkazu sa dozvedia až dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný. Majú preto možnosť žiadať o preskúmanie opodstatnenosti súhlasu, či príkazu až dodatočne. Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania súhlasu, či príkazu si vyžaduje relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie. Bez takéhoto odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti je príkaz spravidla nepreskúmateľný..., práve vzhľadom na utajený charakter odpočúvania nič nebráni tomu, aby dôvody, ktoré viedli súd k vydaniu príkazu boli konkrétne uvedené. Pri dodržaní režimu utajenia sa dotknuté osoby môžu o vydaní príkazu a o dôvodoch, ktoré k tomu viedli, dozvedieť len dodatočne, teda iba po realizácii potrebných odposluchov".

S poukazom na vyjadrené považuje najvyšší súd závery prvostupňového a krajského súdu v rozsahu, v ktorom založili odsúdenie dovolateľov na obsahu vzájomnej telekomunikačnej prevádzky medzi obvinenými za predčasné. Tieto dôkazy pritom smerovali k preukazovaniu kvalifikovaného znaku skutkovej podstaty trestného činu porušenie predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 148c ods. 2 Tr. zák. v zmysle § 89 ods. 26 Tr. zák., a teda že konali ako organizovaná skupina. Dovolací súd je toho názoru, že súd v trestnom konaní je oprávnený preskúmať splnenie zákonných podmienok, náležitostí a riadneho odôvodnenia a vyššie vyjadrenú „relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu" príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, zvlášť s dôrazom na to, že sa jedná o zásadný a vážny zásah do ústavne a medzinárodnými dohovormi zaručeného práva na ochranu súkromia, ktorý je možné preskúmať až ex post následne po jeho realizácii. Vzhľadom na procesnú zásadu dvojinstančnosti trestného konania sa však najvyšší súd v konaní o dovolaní obvinených nemohol zaoberať zákonnosťou príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v zmysle § 88 ods. 3 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. júna 2016, sp. zn. III. ÚS 425/2010). Bez toho, aby bolo prvostupňovým a druhostupňovým súdom zistené, či sú odposluchy zákonným dôkazom (odmietli sa týmto dôkazom zaoberať), súdy tieto dôkazy vykonali a hodnotili, čo nemohli urobiť.

V zmysle zásady in dubio pro reo preto najvyšší súd nemohol konštatovať, že dôkaz bol vykonaný zákonným spôsobom, lebo nie je vylúčené, že bol vykonaný nezákonným spôsobom. Dovolací súd uzavrel, že bol naplnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. o nezákonnom dôkaze. Nemožno sa stotožniť ani so záverom okresného súdu, že ide o nepodstatné dôkazy, pretože z ich hodnotenia týmto súdom vyplýva, že vychádzal i z obsahu týchto dôkazov a vinu oprel aj o obsah týchto dôkazov.

V súvislosti s obvineným U. dovolací súd zdôrazňuje, že nepoprel kontakty s rodinou D., s ktorými je rodinným priateľom. Často s nimi telefonoval a niekedy žiadal, aby mu na Ukrajine kúpili cukor a soľ, nežiadal, aby mu zabezpečili cigarety, pričom cigarety neboli nájdené ani pri domovej prehliadke či kontrolách jeho vozidla, ktorým sa často podroboval. Vo vzťahu k tomuto obvinenému bola vina založená predovšetkým na obsahu záznamov telekomunikačnej prevádzky s obvinenými D. ml. a D. st., ako aj s potenciálnymi záujemcami o ukrajinské tabakové výrobky, z ktorého dôvodu dovolací súd považuje rozhodnutia okresného a krajského súdu, ktorými bol uznaný za vinného z vyššie konštatovaných trestných činov, bez preskúmania zákonnosti príkazov na odpočúvanie a záznam

telekomunikačnej prevádzky podľa § 88 ods. 2, 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, za predčasné.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. tak v konaní prítomný bol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd na podklade tohto dôvodu uvádza, že jedným z dôvodov, podľa ktorého dovolanie v trestnom konaní možno podať je založenie rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Je potrebné tiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii, dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a preto dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa zák. č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov,

§ 2

ods. 2 písm. i/ na účely tohto zákona sa rozumie uvedením tabakových výrobkov do daňového voľného obehu

1. akékoľvek vyňatie tabakových výrobkov z pozastavenia dane,
2. akékoľvek vyrobenie tabakových výrobkov mimo pozastavenia dane,
3. akýkoľvek dovoz tabakových výrobkov, na ktorý nenadväzuje pozastavenie dane.

§ 9

ods. 1 kontrolnou známkou sa na účely tohto zákona rozumie slovenská kontrolná známka, na ktorej je uvedená cena cigariet a ktorá spĺňa ostatné náležitosti v súlade s týmto zákonom a všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa ods. 32. Kontrolná známka má na účely tohto zákona povahu ceniny,

ods. 2 spotrebiteľské balenie cigariet možno do daňového voľného obehu uviesť, len ak je označené kontrolnou známkou. Označovať spotrebiteľské balenie cigariet kontrolnou známkou možno len v podniku, ktorý vyrába cigarety.

§ 10

ods. 1 písm. a/ na daňovom území sa zakazuje predaj cigariet neoznačených na spotrebiteľskom balení cigariet kontrolnou známkou, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 31

ods. 1 ak fyzická osoba na svoju vlastnú spotrebu (ďalej len súkromné účely) sama prepraví na daňové územie tabakové výrobky uvedené do daňového voľného obehu v inom členskom štáte, z takto nadobudnutých tabakových výrobkov nevzniká daňová povinnosť na daňovom území,

ods. 2 ak sa použijú tabakové výrobky podľa odseku 1 na iné ako súkromné účely, vzniká daňová povinnosť na daňovom území dňom takéhoto použitia tabakových výrobkov. Daňovým dlžníkom je fyzická osoba, ktorá prepravila tabakové výrobky na daňové územie, pričom je povinná bezodkladne podať daňové priznanie a zaplatiť daň; na daňové priznanie použije § 13 primerane.

V zmysle Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005

§ 10

ods. 1 účastníkom na dokonanom trestnom čine alebo jeho pokuse je, kto úmyselne

a/ zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),

b/ naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),

c/ poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom prispieť po trestnom čine (pomocník).

§ 89

ods. 26 organizovanou skupinou sa rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu, ktoré sa vyznačuje delbou úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ich plánovaním a koordinovanosťou.

§ 124 Porušovanie predpisov o obehú tovaru v styku s cudzinou

ods. 1 kto podstatne ohrozí všeobecný záujem tým, že poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom, alebo prepadnutím vecí,

ods. 4 odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(Tr. zák. v znení účinnom od 1. decembra 2004)

§ 148c Porušenie predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru

(1) kto s kontrolnými známkami, kontrolnými páskami alebo inými kontrolnými technickými opatreniami na označenie tovaru na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom nakladá v rozpore s právnym predpisom v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo

kto v rozpore s právnym predpisom uvádza do obehu tovar bez kontrolných známk, kontrolných pásek alebo bez iných kontrolných technických opatrení na jeho označenie na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

§ 148c Porušenie predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru (Tr. zák. v znení účinnom od 1. januára 2005)

ods. 1 kto s kontrolnými známkami, kontrolnými páskami alebo inými kontrolnými technickými opatreniami na označenie tovaru na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom nakladá v rozpore s právnym predpisom v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo kto v rozpore s právnym predpisom prechováva alebo uvádza do obehu tovar bez kontrolných známk, kontrolných pásek alebo bez iných kontrolných technických opatrení na jeho označenie na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

ods. 2 odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

a/ ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo

b/ ak získa takým činom značný prospech.

§ 252 Kto príjem alebo iný majetok z trestného činu

a/ prevedie na seba alebo iného, požičia, vypožičia, predisponuje v banke, dovezie, prevezie, privezie, premiestni, prenajme alebo inak sebe alebo inému zadováži, alebo

b/ drží, uschováva, ukrýva, užíva, spotrebuje, zničí, zmení alebo poškodí v úmysle zatajiť existenciu takého príjmu alebo vecí, zakryť ich pôvod v trestnom čine, ich určenie či použitie na spáchanie trestného činu, zmarit' ich zaistenie na účely trestného konania alebo ich prepadnutie alebo zhabanie, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo zákazom činnosti, alebo prepadnutím majetku, alebo peňažným trestom.

Podľa nariadenia vlády č. 428/2005 Z. z. bola minimálna mzda od 1. októbra 2005 určená vo výške 6.900,- Sk.

V zmysle nariadenia rady (EHS) č. 918/83 z 28. marca 1983, ustanovujúce v spoločenstve systém pre oslobodenie od cla.

čl. 45

1. za podmienok ustanovených v článkoch 46 až 49 sa bez dovozných ciel prepúšťa tovar nachádzajúci sa v osobnej batožine cestujúcich z tretej krajiny za predpokladu, že takýto dovoz nie je obchodnej povahy.

2. na účely odseku 1 sa pod pojmom: osobná batožina rozumie všetka batožina, ktorú cestujúci môže predložiť colným orgánom pri svojom príchode do spoločenstva, ako aj batožina predložená týmto orgánom neskôr za predpokladu, že je možné dokázať, že táto batožina bola zapísaná ako sprievodná batožina v čase odchodu cestujúceho spoločnosťou, ktorá prepravila túto batožinu z tretej krajiny odchodu do spoločenstva.

a. dovozy neobchodnej povahy rozumejú dovozy, ktoré

- sú príležitostnej povahy a

- obsahujú výlučne tovar na osobné použitie cestujúcich alebo ich rodín, alebo tovar určený ako dary, povaha a množstvo tohto tovaru by nemali naznačovať možnosť, že je dovážaný z obchodných dôvodov.

čl. 46

ods. 1 oslobodenie podľa čl. 45 (1) sa u tovaru uvedeného v tomto článku udeľuje len na tu stanovené množstvá jednotlivého tovaru na jedného cestujúceho: tabakové výrobky - 200 cigariet.

Dovolatelia D. ml. a D. st. v rámci tohto dovolacieho dôvodu upriamili pozornosť na to, že okresný súd sa v oslobodzujúcom rozsudku správne vysporiadal s legálnym nadobudnutím tabakových výrobkov v množstve 200 ks denne, pričom tvrdili, že tabakové výrobky nájdené pri domových prehliadkach viacerých spoluobvinených a následne zaistené ako doličné predmety, boli nadobudnuté v rámci bezcolného limitu podľa čl. 45 ods. 1, 2, čl. 46 ods. 1 nariadenia rady EHS č. 918/1983 z 28. marca 1983, ako tovar neobchodnej povahy. V súvislosti s touto námietkou najvyšší súd zdôrazňuje, že v dovolacom konaní nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení, čo je explicitne vyjadrené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ veta za bodkočiarkou Tr. por. Zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou súdu prvého, prípadne druhého stupňa, a dovolací súd ustálený skutkový stav musí ako správny prezumovať a vychádzať z neho. Prvostupňový a krajský súd v zmysle preukázaných skutkových zistení ustálili, že tabakové výrobky označené ukrajinskými kolkovými známkami boli obvinenými D. st. a D. ml. nadobudnuté nelegálne, pretože „ako členovia organizovanej skupiny, ktorá vznikla na základe ich spolčenia, v úmysle páchania trestnej činnosti a zabezpečenia si finančného príjmu, najmenej od začiatku decembra 2004 až do 12. septembra 2005 nezisteným spôsobom zabezpečovali postupne značné množstvo cigariet opatrených ukrajinskými kolkovými známkami, ktoré v nezistenom čase boli nelegálne dovezené na územie Slovenskej republiky, tieto dočasne prechovávali v mieste svojho trvalého bydliska alebo na iných miestach a následne ich odpredávali na území Prešovského a Košického kraja tak, že obžalovaní T. D. st. a T. D. ml. preberali uvedené cigarety od nestotožnenej osoby a následne ich dodávali...". Z tohto je nepochybné, že cigarety

označené ukrajinskou kolkovou známkou boli na územie Slovenskej republiky dovezené nelegálne a následne predávané obvinenými na území Prešovského a Košického kraja, pričom D. st. a D. ml. ilegálne dovezené cigarety preberali od neznámej osoby.

Vzhľadom na vyjadrené, dovolací súd pri viazanosti skutkovými zisteniami nižších súdov považuje za nepochybné, že tabakové výrobky neboli dovezené v rámci bezcolného limitu, ktorý je na cigarety spotrebované na neobchodné účely tak, ako to umožňovalo citované nariadenie EHS, ustanovujúce systém oslobodenia od cla. V tejto spojitosti sa dovolací súd nevyhnutne zaoberal aj naplnením znakov trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 ods. 1, 4 Tr. zák., ktorého sa páchatel dopustil porušením všeobecného záujmu porušením zákazu alebo obmedzenia dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru.

Zo skutkových zistení okresného a krajského súdu je však zrejmé, že tabakové výrobky, ktoré dovozatelia uvádzali do obehu, boli na Slovensko z Ukrajiny nelegálne dovezené inými osobami, ako dovozatelia, ktorí si cigarety zabezpečovali nezisteným spôsobom, pričom D. ml. a D. st. ukrajinské tabakové výrobky preberali od nestotožnenej osoby. Z takéhoto vymedzenia konania obvinených je nepochybné, že trestný čin porušenia predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou nespáchali ako priami páchatelia, ale tovar si zabezpečovali prostredníctvom iných osôb a tiež že tovar prebrali od nestotožnenej osoby, čiže na tomto trestnom čine sa mohli zúčastniť len ako účastníci, objednávateľia či organizátori, a teda účastníci na trestnom čine v zmysle §§ 10 ods. 1, 124 ods. 1, 4 Tr. zák. V tejto súvislosti najvyšší súd upriamuje pozornosť na to, že podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. Podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. na trestnú zodpovednosť a trestnosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti a trestnosti páchatel'a, preto je najvyšší súd toho názoru, že pochybenie prvostupňového a krajského súdu postavenie obvinených zásadne neovplyvnilo. S poukazom na vyjadrené, prítomnosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nekonštatoval. Na povahu a význam účasti na spáchaní trestného činu u organizátora, návodcu a objednávateľa je súd podľa § 31 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. povinný prihliadať pri určení druhu trestu a jeho výmery.

Obvinení D. st. a D. ml. v dovolaní ďalej vytkli, že sa nemohli dopustiť trestného činu porušovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 148c ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák., pretože v čase skutku sa takéhoto trestného činu dopustila len osoba, ktorá v rozpore so zákonom takýto tovar uvádzala do obehu. Prechovávanie tovaru bez kontrolných známk, kontrolných pásovk alebo iných kontrolných technických opatrení na označenie na daňové či iné zákonné účely je trestné až s účinnosťou od 1. januára 2005. Obžaloba i prvostupňový súd skutok vymedzili od začiatku decembra 2004 až do 12. septembra 2005, odvolací súd pritom sám priznáva, že skutok bolo vo vzťahu k prechovávaniu potrebné správne vymedziť obdobím od 1. januára do 12. septembra 2005, podstatná časť skutku však bola spáchaná v období, keď prechovávanie tovaru bez kontrolných známk, pásovk či iných technických opatrení na označenie ustanovených zákonom bolo trestné. Takýto výklad považovali dovozatelia za rozporný s čl. 152 ods. 4 Ústavy. Na podporu svojich tvrdení poukázali na závery rozsudku najvyššieho súdu, sp. zn. z 21. septembra 2000, sp. zn. 3Tz 16/2000.

S prezentovaným názorom sa dovolací súd nestotožňuje, lebo v rozhodnutí, o ktoré argumentáciu oprel, sa jednalo o skutkovo odlišnú situáciu. V citovanom rozsudku sa posudzuje konanie, v ktorom bol obvinený uznaný za vinného z pomoci k pokusu trestného činu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa §§ 10 ods. 1 písm. c/, 8 ods. 1, 148c ods. 1 Tr. zák. a z trestného činu podielníctva v zmysle § 251 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, na skutkovom základe, že „...v jeho dome v obci Lúčky trikrát prevzal od nezistených občanov Ukrajiny väčšie množstvo balení cigariet neoznačených kontrolnými známkami Slovenskej republiky... tieto ukrýl v garáži s tým, že neskôr si ich ukrajinskí občania zoberú a uvedú do obehu, pričom tak konal aj napriek jeho vedomosti o nelegálnosti dovozu takých cigariet bez príslušného colného konania a označenia...“. V tejto trestnej veci teda páchatel prechovával tabakové výrobky označené ukrajinskými známkami, nebol však známy spôsob dovozu cigariet na územie Slovenskej republiky ani identita

dovozcov, čo podľa názoru súdu nevylučovalo ich legálne nadobudnutie, bez čoho nebolo možné usudzovať naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 Tr. zák. neznámymi páchatelmi. Súd ďalej vyslovil názor, že len ak by bol možný záver o spáchaní uvedených trestných činov alebo niektorého z nich inými osobami, bolo by možné posudzovať, či naplnil znaky pomoci k takému trestnému činu alebo činom, vzhľadom na nezistenie identity dovozcu tovaru a spôsobu jeho konania. Považoval za hypotetický záver, že neznámi páchatelia svojim konaním naplnili zákonné znaky skutkovej podstaty pokusu trestného činu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa §§ 8 ods. 1, 148c ods. 1 Tr. zák., pretože nie sú známe osoby páchatelov takéhoto konania a spôsob dovozu tovaru na územie Slovenskej republiky a ako s ním chceli dovozcovia v budúcnosti nakladať.

V posudzovanej veci je zo skutkových zistení zrejmé, že tabakové výrobky boli na územie Slovenskej republiky dovezené nelegálne a tiež je nepochybné, že obvinení na rozdiel od obvineného v trestnej veci, sp. zn. 3Tz 16/2000, nemali v úmysle zostať len pri držbe tovaru, ale tento prechovávali preto, aby cigarety uvádzali do obehu, napriek tomu, že sa jednalo o tovar bez kontrolných známk, pások alebo iných kontrolných technických opatrení na jeho označenie na daňové alebo iné účely požadované colnými predpismi v zmysle § 148c Tr. zák., ktoré konanie bolo trestné aj v čase páchania skutku v decembri 2004. V zmysle skutkových zistení prvostupňového a krajského súdu totiž dovolatelia preberali cigarety od nestotožnenej osoby a následne ich dodávali nestotožneným odberateľom, ako aj obžalovaným S. U., K. T., E. J. a C. J. ml. Dovolacia námietka D. st. a D. ml. založená na tom, že tabakové výrobky bez príslušných kolkových známk len legálne prechovávali neobstojí, pretože je nepochybné, že cigarety si zaobstarávali nelegálne za účelom ich ďalšieho predaja.

D. st. a D. ml. v dovolaní namietali nepreukázanie zákonných znakov organizovanej skupiny. V zmysle § 89 ods. 26 Tr. zák. sa organizovanou skupinou rozumelo spolčenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu, vyznačujúce sa delbou úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ich plánovaním a koordinovanosťou.

Zo zisteného skutku je nepochybné naplnenie kvalifikovaného znaku spáchania činu ako člen organizovanej skupiny a tiež, že trestné činy páchali najmenej tri osoby, a to okrem dovolateľov aj právoplatne odsúdení E. J., C. J. ml. a K. T., pričom z tohto je nepochybná aj delba úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ich plánovanie a koordinovanosť, keď D. ml. a D. st. preberali nezisteným spôsobom zabezpečené cigarety s ukrajinskými kolkovými známkami, nelegálne dovezené na územie Slovenskej republiky od nestotožnenej osoby a tieto dodávali nestotožneným odberateľom, ako aj obžalovaným U., T., J., J. ml. O nevyhnutnej koordinovanosti a plánovaní svedčí aj rozsah, v akom nelegálne uvádzali do obehu tabakové výrobky bez kolkových známk, a to skutočnosť, že od začiatku decembra 2004 do 12. septembra 2005 distribuovali cigarety v objeme 516.960 ks, kde celkový colný dlh predstavoval sumu 1.313.823,- Sk (43.610 eur), ktoré boli nájdené pri domových prehliadkach a prehliadkach iných priestorov u dovolateľov D. ml., D. st. Obvinení D. ml. a D. ml. v dovolaní argumentovali ďalej tým, že neexistuje dôkaz o prevode príjmu či majetku z trestného činu, zodpovedajúci trestnému činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti v zmysle § 252 ods. 1 Tr. zák. ani držba majetku z trestného činu. Okresný súd správne dospel k záveru, že dovolatelia príjem a majetok z trestného činu previedli na seba, držali, uschovávali a ukrývali v úmysle zatajiť existenciu veci a zakryť jej pôvod v trestnom čine v zmysle § 252 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zák., nakoľko zo skutkových zistení vyplýva, že nelegálne nadobudnuté tabakové výrobky opatrené ukrajinskými kolkovými známkami a príjem z trestného činu, držali, uschovávali a ukrývali v úmysle ukryť ich existenciu a pôvod v trestnom čine, pričom tieto boli určené na uvedenie do ďalšieho obehu a predaj ďalším odberateľom. Najvyšší súd upriamuje pozornosť i na domovú prehliadku, vykonanú 12. septembra 2005 v rodinnom dome U. D. v R. R. č. XX, obývanom dovolateľmi, na podklade príkazu Okresného súdu Prešov z 10. septembra 2005, sp. zn. OS-PO-V-24/5. D. st. pri prehliadke dobrovoľne vydal nájdené veci, a to 1/ Noki 6210, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X, 2/ NOKIU 6100, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X, 3/ ALCATEL BE4, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, 4/ NOKIA 6510, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X, 5/ 7400 ks cigaret zn. Paramount, 6/ 700 ks cigaret zn. BOSS LIGHT, 980 ks cigaret zn. PRIMA LJUKS, (č. l. 571), čiže cigarety s ukrajinskými kolkovými známkami, resp. bez kolkových známk, mob. telefóny

a SIM karty, finančnú hotovosť nad 50.000,- Sk a evidencie súvisiace s dokumentovanou činnosťou.

Vzhľadom na zistené nedostatky najvyšší súd rozsudkom v zmysle § 386 ods. 1, 2 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom okresného a krajského súdu a konaním, ktoré im predchádzalo z dôvodov zakotvených v písm. § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. bol porušený zákon v ustanoveniach § 88 ods. 3 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 a § 319 Tr. por. v neprospech obvinených. Napadnutý rozsudok krajského a okresného súdu zrušil, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu v Prešove prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Tento súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 1, 2 Tr. por.

V spojitosti s námietkou D. ml. a D. st. o existencii prietáhov v konaní, pretože od vznesenia obvinenia uplynulo 9, 5 roka, ktorá skutočnosť má v súlade s judikatúrou ústavného a najvyššieho súdu zakladať dôvod na zastavenie konania, dovolací súd poukazuje na to, že z rozhodnutia ústavného súdu zo 16. júna 2011, sp. zn. I. ÚS 236/2011, plynie len záver o možnosti kompenzácie porušenia práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov v trestnom konaní prostriedkami trestného práva, predovšetkým zmiernením trestu, nie však zastavením trestného konania. Relevantná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) takú formu kompenzácie považuje za dostatočnú nápravu porušeného práva, ak ju národný súd použije s výslovným uvedením toho, že k opatreniu pristupuje preto, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci v primeranej dobe a pokiaľ ide o zmiernenie trestu, uvedie, v akej miere bol trest z tohto dôvodu zmiernený. Pokiaľ národné orgány dostatočne priehľadným spôsobom konštatovali porušenie pravidla primeranej dĺžky konania a toto pochybenie už kompenzovali zmiernením trestu, výslovným a merateľným spôsobom, dospieva ESLP k záveru, že čl. 6 ods. 1 dohovoru nebol porušený (rozh. ESLP Eckle v. SRN z 15. júla 1982, č. 8130/78, ESLP Beck v. Nórsko z 26. júna 2001, č. 26390/95). V tejto súvislosti najvyšší súd zdôrazňuje, že dovolateľom, ktorí spáchali viacero trestných činov, boli uložené podmienené tresty odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby.

Úlohou okresného súdu bude riadiť sa názorom dovolacieho súdu v prejednávanej veci a vydať rozhodnutie až po prehodnotení zákonnosti všetkých dôkazov s ohľadom na konštatované skutočnosti.

V zmysle týchto úvah najvyšší súd rozhodol spôsobom vyjadreným vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.